

NAPREJ

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Pismo ubitega idealista.

Državni uradnik nam piše:
Pod gornjim naslovom objavlja »Naš Glas«, glasilo Osrednje Zveze javnih nameščenecv, 3. VIII, t. 1. pismo drž. uradnika, v katerem pravi, da je bil idealist prav do zadnjega, dokler ni vsled bede drž. nameščenecv razprodal za neznatne zneske vse v predvojnih časih pristradane in prižene predmete.

Sedaj, ko nima ničesar več prodati, ko v družini beda vedno bolj raste, pravi sam, da je spoznal, da je krivica, velika krivica, da se mora oni, ki verno služi gospodarju, preživljati s tem, kar si je nekada odtrgal od ust. Sedaj tudi ne more več reči, da: »Država ne more«, ker vidi vsak dan bolj, kako redi domovina na tisoče parasitov, ki ji pijejo kri, ki žive danes bolj razkošno, kakor so živeli kdaj pred vojno. In sedaj je šlo vse po vodi, njegovo pristradano in priženo imetje z idealni vred, pomoči pa še vedno od nikoder ni. Tu se v obupu spomni še na nekaj, kaj bi bilo v tej »demokratični« in »svobodni« domovini lahko spraviti v drag denar: »Poštenje«. »Ali naj prodam še to?« vprašuje.

Tako daleč je torej pritirala naša kapitalistična »svobodna« domovina svoje drž. nameščenecv, da so že na potu prodajati poštenje, dosedaj vsaj še slehernega zadnjo, a najdragocenejšo imovino. Jaz še temu ne čudim in sem si popolnoma na jasnem, ker vem prav dobro kaj je kapitalistična družba, država in vlada.

Kapitalistična krivica namreč ni samo ta, teh je mnogo prav tako, ali pa še bolj krivičnih in velikih, samo da niso vsakega uradnika še vse zadele. Pa ga bodo tudi druge prav gotovo, če ne bo tudi

sam pomagal zatirati krivice, če ne bo tudi sam rezal, sekal in kopal zlo pri korinini. Kapitalistične krivice imajo to lastnost, da se množijo in širijo kakor glive. Kdor ne sodeluje pri njih zatiranju, pospešuje njih rast. Kapitalistične krivice so včasih celo nevidne, včasih oblečene celo v paradno uniformo in, da te spoznaš, ti je treba precej dolgih, dobrih, samostojnih misli. Seveda — misliti boji! Čemu, če boji?

Radoveden sem, ker je ta ubogi naš kolega že spoznal krivico, to veliko krivico, da se mora oni, ki verno služi, preživljati s tem, kar si je nekada odtrgal od ust, če čuti tudi že potrebo in, če je že spoznal način kako odpraviti to krivico. In, če je tudi trdno odločen pri odpravi sam pomagati.

Urednik »Našega Glasu« mu sicer odsvetuje prodajati poštenje, svetuje mu pa prodajati svoje talente s tem, da si poišče postranskega zaslužka ali pridobitnih virov. — Postranski zaslužek, pridobitni viri, to je zanemarjanje svoje glavne prave službe! O poštenje, o talenti!!

Ta nasvet utemeljuje s tem, da delajo tako tudi najvišji drž. uradniki, med katerimi najnehvaležnejšo in najstrašnejšo službo upravlja finančni minister, ki je tudi oženjen druž. uradnik, kateri pa ni še vseh pristradanih in priženjenih predmetov prodal baje zato, ker si je pravočasno poiskal lepe postranske zaslužke in pridobitne virov.

Tako, dela tudi urednik »N. Glasu« sam, ki je velik altruist (!) in kolega vseh drž. nameščenecv obenem, ki oba z ženo »garata ko črna živina in se ubijata. z

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 10 Din, za inozemstvo 20 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 80 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

žurnalistiko v svobodnih (—?) urali, često pozno v noči za piškav honorar. —?

Ubogi drž. nameščenec! Kako dolgo še se vam bo ljubilo verjeti in poslušati take čenče? — Sicer pa nasveti, da si poiščite postranskih zaslužkov in pridobitnih virov, ali niso že sami na sebi norčevanje iz drž. nameščenecv? — Poišči-te si torej vsak po svoji moči! Prepričan sem, da je to že storil vsak, kdor je to le mogel. Kdor pa ne more tega? Ob goli državni plači ni mogoče živeti, to priznava urednik »N. Glasu« sam, ta torej — prodaj za vruga še poštenje! — Ne li g. Govekar?

In še to: g. Govekar tolaži dopisnika-uradnika še dalje, kakor da bi bil najet (ali ni najet?): »Ne jezite se zato na domovino, na državo! Tudi ne bodite krivični do vlade, saj vam tudi prejšnje (Protičeva) niso dale medu in mane.« Kakšna logika! Če nam niso prejšnje dale medu in mane, potem sedanja vlada ni dolžna dati niti kruha?? Prejšnje so nam dale vsaj za silo potrebnega kruha, ta vlada nam ne daje niti tega, nižjim pa jemlje in odtrgava še celo to, kar so jim dale prejšnje vlade, čeprav je draginja vedno večja!

Drž. nameščenec! Ne jezite se, ne bodite krivični napram vladi, če je že ona krivična napram vam! — Potrpite — no, saj ne bo dolgo! — Ko vas bo konec, bo tudi konec trpljenja.

Krivic pa ne bo še konec, te bo prenesel kapitalizem tudi na vaše otroke, seveda tudi po vaši so krvdi, če se ne marate odločiti, da hočete pri odpravi teh krivic tudi sami sodelovati!

Strankin znak velja 5 Din komad. Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči pri našem tajništvu.

karstva. V vsakem večjem centru bi se osnoval poseben časnikarski odsek, ki bi obstojal iz domačih in tujih časnikarjev-diletantov onih držav, ki bi hošele točnih poročil. V teh centrih bi se izgotavljala poročila v domačem jeziku posameznih držav, se razmnožila in poslala določenim listom, ki ne bi imeli drugega posla kot dati poročilo v tiskarno, dočim morajo sedaj vsi listi poročila bodisi prevajati bodisi jezikovno popravljati, kar da silno dela in truda. Resnično, treba bo misliti na tak časnikarski odsek in to misel tudi čim prej je udeležiti.¹ Le na ta način bomo imeli stalna in točna poročila. Sedaj se pa neredko dogaja, da zagledajo v jugoslovanskih listih beli dan poročila, ki so tako sovražno tendenciozna, da majo jejo nad njimi Čehi glave in se križajo

¹ Pri »Napreju« že imamo od Novega leta nekaj podobnega, žal, da so sodelavci-diletantje zelo zelo redki, tako, da ne zmoremo niti domačega dela. Op. ur.

Pismo s Češkega.

II.

Drugi cilj moje poti na Češko je bilo mesto Plzen s svojo ogromno industrij in velikanskimi delavskimi organizacijami. Posvetil sem temu kraju polne štiri dni, toda videl sem kraj en del vseh čud, ki jih je na tem kraju ustvarila delavčeva roka po navodilih dobičkaželjnega kapitalista.

Najpreje sem obiskal uredništvo »Nove Dobe«, glasila socialno-demokratske stranke. Sredi Rožemberske ulice stoji imponujoče poslopje, na katerem se ponosno blišči napis »Nova Doba«. Orijentacijska deska kaže, da je v pritličju delavska knjigarna, tiskarna in odpravnništvo. V prvem nadstropju uredništvo, upravnništvo »Nove Dobe« ter uredništvo in upravnništvo delavskega mladinskega lista »Omladina« poleg mnogih drugih organizacij. Našel sem s. Jos. Jirouta. Poveda sem mu namen svojega obiska. Z največjo prijaznostjo se je ponudil, da me popelje in

razkaže vse, karkoli me v Prznu zanima, najpreje pa da ga moram informirati o stanju socialistične stranke pri nas na jugu, on pa mene o njenem stanju na Češkem. Tako sva se razgovarjala živo več kakor dve uri. Med drugim sem mu dejal, da opažam v vseh čeških listih neko nerazumljivo rezerviranost napram naši državi, posebno pa napram razmeram v Sloveniji. Odgovoril mi je, da smo temu mi sami krivi. On da je pred nedavnim časom navezal stike z več jugoslovanskimi časnikarji, ki so mu nekaj časa precej redno pošiljali poročila, potem pa obmolknili in niti na rekomandirano pismo niso več odgovorili. Pritoževal se je tudi nad čudnim početjem naših časnikarjev, ki so obiskali Češko ob priliki lanskega časnikarskega kongresa. Čehi so napeli vse sile, da so tovarišem res nekaj nudili, toda poročila v jugoslovanskih listih so bila tako čudovito skromna, da so lahko ohladila največje navdušenje. Dalje mi je razložil, kako si on predstavlja organizacijo delavskega časni-

Zveza industrijecev

na slovenskem ozemlju Kraljevine
Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani.

ZAPISNIK

o določitvi novih mezd stavbinskega delavstva Slovenije.

Navzoči: Za Odsek gradbene stroke: Franc Ravnihar, Jaroslav Brener, Julij Glauer, Konrad Gologranc, Cimolini Rudolf in Ivan Svetina. Za Zvezo industrijecev: Dr. Adolf Golia. Za Delavsko zbornico: Dr. Stane Likar. Za Osrednje društvo stavbinskih delavcev: A. Kohler. Za Osrednje društvo lesnih delavcev: A. Bradeško. Za Unijo stavbinskih delavcev Celje: A. Leskošek in J. Vrečar. Nadalje zastopniki delavstva: J. Jesenovec, A. Kregar, J. Završnik, P. Sever, M. Filipič, J. Šivec, J. Jurca, M. Štorek in M. Tavčar. Zastopnik strokovne zveze J.

Po daljši razpravi se je sklenil naslednji dogovor:

a) Mezde se zvišajo tako, da bodo znašale:

1. Za polirje na normalno delovno uro 25—32 K.
2. Za predelavce 20—28 K.
3. Za izučene profesionaliste 18—22 K.
4. Za kvalificirane težake (ordnarji, pazilci za betonske konstrukcije) 15 do 17 kron.

5. Za težake 11—15 K.

6. Za mladostne delavce 8—11 K.

7. Za delavke 9—16 K.

b) Ta povišek velja od 31. julija 1922 dalje.

c) Ostale določbe meznega dogovora z dne 12. maja 1922. ostanejo še nadalje v veljavi.

Ljubljana, dne 31. julija 1922.

(Slede podpisi.)

Klerikalec od Strokovne zveze lesnega in stavbinskega delavstva Gajšek ni vložil nobene spomenice, pa je protestiral, zakaj se ga ni povabilo na pogajanje, češ da je mnogo delavcev v Strokovni zvezi. Delegati iz slov. Štarske so mu takoj povedali, da na Štarskem ni klerikalnih članov. Nato je g. Gajšek rekel, da so člani okrog klerikalne organizacije v Ljubljani. Navzoči nezavisni tajnik Kobler je delal kisli obraz, ker je mogel žal priznati, da so se klerikalci ugnezili ravno v Ljubljani med bivšimi ultra komunisti. Zopet nov pojav tega, kar smo mi vedno trdili: »iz komunizma v klerikalizem«.

nad možnostjo takega poročanja, ki seveda ni direktno, temveč preko italijanskih, nemških ali madjarskih časopisov, ki so Čehom vse drugo preje ko naklonjeni.

Dalje sva razmotrivala razmah komunistov in možnost njihovega napredovanja. Komunisti so v vseh državah že davno dosegli najvišjo točko svojega razvoja. Polagoma prihajajo do treznejših razsodkov in začenjajo uvidevati, da imajo od razcepljenosti delavskih vrst koristi in dobiček le kapitalisti. Današnja komunistična večina ni komunistična po svojem prepričanju in življenju, temveč so to oni nezadovoljneži, ki gredo vedno tja, kjer se najbolj kriči proti obstoječemu redu in razmeram. Pri nas na Češkem so to slučajno komunisti in — klerikalci, ti bodo tudi pri prihodnjih volitvah dobili največ glasov nezadovoljnih. Nas socialistov to dejstvo prav nič ne moti, niti ne peče, zakaj naš kader, organiziran v socialno demokratični stranki, je tako močan, da prenese vsak napad od katerekoli strani. Oni, ki so nas zapustili,

toorej iz Moskve v Rim. Še en par let tako, pa bomo prišli nazaj v razmere španske inkvizicije, ko bodo pripadale še druge strokovne organizacije tej črni internacionali, ki podpira kapitalizem s krinko verskega fanatizma. Gospodje podjetniki so se pa lepo smejali pri pogajanju, ker so videli med rdečimi tudi črnega tiča sedeti; posebno vesel je bil g. Konrad Gologranc iz Celja kot katoliški somišljenik, tisti, ki ni hotel priznati meseca februarja v Celju zaupnikov, sedaj pa je edino on predlagal, da se gospoda od Strokovne zveze podpiše na pogodbo. Ej, kako prijazni so pač gospodje tedaj, če se jim posreči žolte ali črne organizacije podpirati! Pri povišanju plač pa g. Gologranc seveda ni delal nobene krščanske razlike med drugimi.

Politične vesti.

+ Deputacija vseh uradniških organizacij je obiskala predsednika vlade in predsednika narodne skupščine, katerima je izjavila, da apelira poslednji krat na vladno pomoč. Vlada naj reši vprašanje uradniških plač ter reši uradništvo pred neznosno bedo, kateri je že davno zapadlo. V nasprotnem slučaju bo uradništvo primorano zapustiti vladne službe.

+ Češko prosvetno ministrstvo je izdelalo načrt zakona o ločitvi cerkve od države, ki ga bo predložilo v najkrajšem času parlamentu v odobritev. Načrt vsebuje rešitev treh vprašanj: Uporabo cerkev in pokopališč, odpravo nekaterih praznikov, med njimi vseh Marijinih praznikov ter pravno stanje cerkve v republiki. Po tem novem zakonu ne bodo mogli razpolagati cerkveni organi iz tujega ozemlja o cerkvenih posestvih v Češkoslovaški.

+ Fašistovsko poročilo izkazuje, da so laški fašisti uničili v poslednjih dveh dneh v 42 italijanskih mestih delavske domove. Najhujše so razgrajali fašisti v Milanu, kjer so napravili v tovornih avtomobilih »kazenski pohod« v delavski okraj mesta. Vojaštvo z oklopnimi avtomobili je zastoj posredovalo. Fašistom se je posrečilo naskočiti uradništvo in tiskarno socialističnega lista »Avanti«, ki so ga do tal razrušili. Tudi v ostalih mestih niso zaostajali fašisti za svojimi milanskimi tovariši. V Parmi se jih je zbralo okoli 20.000, ki hodijo

še danes oboroženi z vojaškimi puškami po mestu. V tem mestu so že razdejali poslopje socialističnega lista »Piccolo«. V Jakinu pa je prišlo tudi do zelo krvavih spopadov. Brzovlak, ki je prišel kritičnega dne v mesto, je bil ves preluknan od streliv in pušk in samokresov. Socialisti in komunisti so se postavili v bran v okraju Capo di Monte, kjer so se streljali na obeh straneh s strojnimi. Delavcem se je končno posrečilo zasesti kapucinski samostan, okoli katerega se je vnel srdit boj. Fašisti so slednjič vdrli vanj in nastalo je pravo mesarsko klanje, ki je zahtevalo obilo mrtvih in ranjenih.

+ 26 internacionalni rudarski kongres so otvorili 5. t. m. v Frankfurtu am Main. K zborovanju je prislopo okoli 150 delegatov. Na dnevnem sporedu je več važnih točk, med katerimi omenjamo ureditev delavnega časa in pa delavske pogoje za socializacijo rudnikov, potem pa ustanovitev informativnega urada o gospodarskem stanju rudnikov, kakor tudi o rudarski delavski zakonodaji.

+ V Gleiwitzu so prijele nemške oblasti 22letnega trgovca Husterta iz Elberfelda in 29letnega kmeta Ölschlägerja iz Reichenbacha, ki sta po podatkih berlinske policije poskušala usmrtiti socialističnega voditelja Scheidemanna, kar pa se jima ni posrečilo. Oba atentatorja sta pripadala zloglasni Ehrhardtovi brigadi. Atentatorja so privedli v Kassel, kjer ju bodo sodili.

+ Vprašanje zavezniških dolgov kakor tudi vprašanje ameriških posojil bodo reševali v Washingtonu v najkrajšem času. O tej novi konferenci govore z velikim upanjem zlasti še priatelj Lloyd Georgea, ki upajo, da ne bo vztrajala Amerika na svojem nepopustljivem stališču. Kakor je že znano, se je sešla z istim namenom konferenca v Londonu 7. t. m.

Dnevne vesti.

I. vsedelavski zlet v Celju je uspel sijajno nad vse pričakovanje. Niti največji optimisti niso mogli pričakovati tako velikanske udeležbe. Dež nam je sicer nagajal, da smo bili dokaj slabe volje, ko smo se peljali v Celje in jih je zato tudi nekaj gotovo doma ostalo, saj se je imelo vse vršiti na prostem. Pozneje pa smo bili tudi sv. Petru hvaležni, kajti ves dan je bilo brez dežja

niso bili nikdar s srcem naši, temveč so si le iskali trenutne pomoči v naši stranki. Pomisliti je treba samo, da ima češka »Nova Doba« 22.000 naročnikov, ob nedeljah in praznikih pa se tiska celo 25.000 izvodov. Toda to ni glavno strankino glasilo, to je samo glavno okrožno glasilo. Plzenska oblast je tako trdno v naših rokah, da si to niti predstavljati ne more, kdor ni razmer do dobra proučil. V mestu je naš župan, v vseh okoliških občinah so naši sodruzi župani in to tako izborni in vestni župani, da se celo nam nenaklonjeni uradniki izražajo o njihovi delavnosti kar najlaskaveje.

Kakor imamo občine v svojih rokah, tako imamo tudi vse glavne panoge gospodarstva in izobrazbe zelo lepo razvite. »Delavska telovadna jednota« Plzenske oblasti šteje n. pr. čez 10.000 telovadcev in članov. Okoli 200 telovadcev se bo udeležilo mednarodne delavske olimpijade v Lipskem, kamor gre iz Plzna danes zvečer posebni vlak. To je naša najzaneslivejša armada, ki nam brez dvoma prinese iz Lipskega

zmago naše impozantne telovadne vaje »Delavsko kladivo«. Poleg tega imamo silno organizacijo mladine, ki izdaja svoje lastno glasilo »Omladina« v 18 tisoč izvodih. Naše strokovne organizacije so preizkušeni bojovníki socializma v dolgih letih svojega obstoja. V nedeljo praznujemo ravno 30 letnico strokovnih organizacij z veliko ljudsko veselico v mestnem drevoredu. Oglevala sva si tudi delavski dom »Peklo« (ime ima po predmestju), kjer imajo vse organizacije svoje lokale, kjer je bila preje tudi tiskarna »Nove Dobe«. Stavba je silno velika, toda že davno premajhna. Najprej se je kupila po prejetu to hišo in novo tiskarsko opremo na Dunaju. Vsi naši listi in lističi so aktivni in trdni, saj so vzrasli iz nič, gnojili so jih le naši delavski žulji, ki nikdar ne odrečejo. (Primerjaj naše razmere, kjer hoče imeti vsaka vas že svoje posebno glasilo, namesto da bi sodelovala pri skupnem! Op. ur.)

(Dalje prih.)

In brez običajne vročine, tudi prah nam je jutranji dež lepo opral s cest. — Celje še nikdar ni videlo ničesar podobnega. Gotovo ne morejo niti klerikanci, ki pravijo, da je vse ljudstvo za njimi, z vsemi svojimi procesijami in odpustki nič podobnega pokazati. — Kdor je kdaj obupaval nad zmožnostjo proletarskih organizacij, ta dan mu je gotovo dokazal, da nikakor ni umestno obupavati. Naprej korakamo, z velikanskimi koraki. S. Etbin Kristan je to v svojem govoru tudi omenil in primerjal, kakšni smo bili pred 25 leti, ko je še mala sobica zadoščala za vse in kako je ime »socialist« pomenilo takrat najhujšo psovko. Danes se ni treba tega imena nikomur sramovati! S ponosom se tako imenujemo! — Kako šele bi bilo, če bi tudi res vsi stalno sodelovali v organizacijah! Ali mislite, da bi nas potem še prepeljavala železnica v tovornih vlakih? Tudi za nas bi našla dovolj osebnih vagonov, kakor jih ima sedaj na razpolago samo za sokolske zlete! — Zato, sodrugi, ostanimo v duhu zbrani tudi po zletu! V organizacijah izvršujmo!

(Obširnejše poročilo priobčimo v četrtek, Op. ur.)

Žalostna jim majka! V nedeljskem »Slovenskem Narodu« beremo: »Bajne cene na Dunaju. V ponedeljek se povišajo cene kruhu na Dunaju in sicer bo stal hleb belega kruha 2490 K, žemlja pa 170 kron. Žalostna jim majka!« »Slov. Narod« pač pozna svoje kaline, zato pa vzklika: »Žalostna jim majka!« Trezno mislečemu bralcu bi pa moral dati suho poročilo, da sam razsodi, ali potem bi slišal »žalostna nam majka!« Na Dunaju stane žemlja 170 K to je v naši valuti 30.60 para ali 1.22 naših kron. Beli kruh stane na Dunaju 2490 K to je 4 Din 48 para ali 17.93 naših kron. — Naj nam pove »Slov. Narod«, kje mi dobimo po tej ceni kruh in zakaj so povišali ceno kruhu sedaj na 26 K za kg t. j. v nemško-avstrijski valuti 3600 K. — Da je Avstrija revna dežela to vemo, da morajo biti pa cene pri nas višje, tega ne razumemo, ker naši državi pripada del evropske žitnice, in ne moremo drugega misliti, kakor da so ljudje iz okolice »Slov. Naroda« tisti, ki nam navijajo cene in v svojem časopisju ljudstvo slepe. — Rimsko ljudstvo je zahtevalo dvojce: »panem et circenses«, t. j. Kruha in iger. Mogotci so jim ugodili. Tudi vi slišite te zahteve, pa igre nam ponujate, da se nam že gabi, samo za prvo so debate gluhe. Žalostna nam majka!

Novi bankovci po 10 dinarjev krožijo od včeraj v prometu. Novi bankovci so amerikansko delo, zato imajo tudi obliko dolarjev. Čez mesec dni bodo spustili v promet nove bankovce po 1000 dinarjev.

Potovanje oziroma preselitev državnih preskrbljencev (vpokojencev, vdov in sirot v inozemstvu. Delegacija ministrstva financ opozarja državne preskrbljence, da je po naredbi bivšega finančnega ministrstva z dne 8. oktobra 1910 (drž. zak. 187) za uživanje (pokojnine, vdovnine odnosno sirotnine) v inozemstvu potrebno dovoljenje, katero izdaja resortno ministrstvo sporazumno z ministrom financ. Državni preskrbljenci, ki zapuste tuzemstvo, ne da bi imeli za to dovoljenje, izgube po naredbi bivšega finančnega ministrstva z dne 25. septembra 1858, štev. 47.105 pravico do preskrbnine, katero more le Ministrstvo financ na posebno prošnjo zopet nakazati. Prošnje za tako nakazilo in za dovoljenje, da se jo sme uživati v inozemstvu, je vlaga-

ti pri onem nakazujočem oblastvu, ki je odmerilo preskrbnino ter jih podpreti z dokumenti in kolkovati s kolkom 3 Din, priloge pa s kolkom á 1 Din. Pripominja se, da izdaja Ministrstvo financ dovoljenje za uživanje preskrbnine v inozemstvu samo v posebnih ozira vrednih primerih.

Ljubljana.

Vse abstinente ljubljanske podružnice »Svobode« vabimo na sestanek, ki se bo vršil v torek 8. t. m. v tajništvu Strojkovne komisije v Šelenburgovi ulici 6/II. Dnevni red: Ustanovitev abstinentskega odseka.

Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo dne 9. avgusta t. l. ob 20. v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom od 18. do 20. informacije Sv. Petra cesta št. 12 pritlično, desno.

Maribor.

Mariborska policija stopa na prste. Z nekakim ponosom je te dni v tukajšnjih listih objavila prvi rezultat svojega, po časnikih inspiriranega na — prste — stopanja ponočnim razgrajanjem. Vsak dan ti baje prime dva do tri take tipe, ki jim žilica v ginjenem stanju ne da miru. To števílo da se v nedeljah in praznikih podvoji in potroji. V policijsko blagajno da letijo lepe denarne kazni. Ali nismo rekli, da bo imela policija veselje, če bo poslušala dobre nasvete? Le korajžo. uspeh krona delo, kdor prireja sam in nepozvan ponočne koncerte, naj tudi sam vstopnino plača. Obenem pa slavno policijo opozarjamo na to, naj bi svoje delovanje razširila tudi na desni breg Drave. Tam namreč še nič ni poznati, da bi se naravni protipostavni umetniški nagoni ponočnih pevcev kaj ohladili. Tam čaka še velika žetev. Če boste pridni, lahko še toliko zaslužite z vstopninskim davkom, da boste z lahkoto popravili javne brezplačne oskrbovalnice, za katere ste zadnjič brez uspeha zahtevali kreditov od mestne občine.

Dopisi.

Zidani most. Kako in zakaj kaznuje obratno ravnateljstvo južne železnice svoje uslužbence v 20. stoletju, naj javnost premisli in sodi, potem ko bo prečitala te vrstice. Kaj se je zgodilo? E, kaj — gospod Lauter se je peljal z osebnim vlakom št. 47. in ni slišal vozovnega mojstra, ki je opravljal službo pri istem vlaku, da bi bil s kladivom tolkel po kolesih. To ga je tako razburilo, da je vprašal vozovnega mojstra, zakaj ne izvršuje svoje službe; ko mu je ta povedal, da že kakih 20 let ne tolče po kolesih s kladivom, se je gospod moško odrezal: »Je že dobro!« in je odšel. Ker si pa ni mogel svojih živcev pomiriti in ker je hotel pokazati, kdo da je in kdo je sedaj na obr. ravnateljstvu, si je dal duška s tem, da je to zadevo takoj naznanil ter dal takoj strogo kaznovati dotičnega voz. mojstra, ki je imel službo. Za to, da bo javnost natančno poučena, prinašamo pojasnilo, kakor sledi: Ker se je opustilo preiskovanje koles s kladivnim udarcem pred kakimi 15.—20. leti radi večkratnih pritožb od strani potnikov posebno spalnih in salonskih voz, zato tudi do danes niso voz. pregledniki tolkli po vseh kolesih. Kakor gori omenjeno, je imel voz. mojster A. P. 11. julija 1922. službo; ker pa ni tolkel koles, je prišel g. Lauter in ga vprašal, kakor je že gori omenjeno. Dne 14. julija je že prišel dopis obr. ravnateljstva, s

katerim so opozorili na zopetno preiskavo koles s kladivnim udarcem kakor pred 20. leti. Ker je prišel tudi drug dopis, da se mora A. P. kaznovati in sicer za 40 K, sklicujoč se na neko okrožnico iz leta 1919/20, je napravil A. P., ki mu tozadevna okrožnica ni bila znana, ker je ni čital in tudi ne podpisal, dopis na obr. ravnateljstvo s pojasnilom in s prošnjo, naj blagovoli obr. rav. to kazen opustiti, ker bi za tako malenkost zadostovalo, opozoriti ga na okrožnico. Pa tudi to ni nič pomagalo, ker je prišlo od obr. rav., da se mora kazen izvršiti in je dobil A. P. tudi še »Strafverfügung«. Obenem pa mu je načelnik pokazal službeni list iz l. 1920., št. 38., v katerem se opozarja na zopetno preiskavo koles s kladivnim udarcem; ta objava pa ni od nobenega voz. preglednika podpisana, ker je ni nobeden čital in ker nobeden vedel ni zanjo. To pa radi tega, ker je prejšnji načelnik ni dal v vpogled in podpis. Torej skoro 2 leti je službeni list nekje v omari ležal in še danes bi nihče ne vedel zanj, če bi se ne bil pripetil ta slučaj. Kazen se pa bo izvršila na vsak način. Sedaj pa vprašamo, kako pridejo uslužbenci do tega, da se jih meni nič tebi nič kaznuje, če ne dobijo službenih listov v vpogled, ali pa če jih dobijo še le po 2 letih, potem ko so izšli. Žalostno pa je od gospodov na obr. rav., da za tako malenkost kaznujejo uslužbence, ki so že čez četrtsotletja v službi in strokovnjaško že tako izurjeni, da o tem ni treba govoriti. Kar se pa tiče preiskovanja koles s kladivnim udarcem, moramo povedati s strokovnjaškega stališča, da je to popolnoma nepotrebno, pravzaprav nesmiselno, posebno pa pri današnji konstrukciji koles, ki imajo 50—80 mm debele obroče. (Strojna kolesa pa se sploh ne tolčejo.) — Od kar imamo te vrste koles, še do danes ni znan niti en slučaj, da bi bil kak obroč te vrste odpadel ali odstopil. V voz. pregledovalni službi je največ merodajno oko. Če se je že opustilo 15 let preizkuševanje in še do danes niti en voz ni izgubil kolesa, je že dovolj dokazano, da je to razbijanje po kolesih nepotrebno. Ako so pa gospodje zopet uvedli to že toliko let opuščeno službo, je to dokaz, da so tehnično zelo malo napredovali. Če so to uvedli, naj velja samo za prihodne mejne postaje in za kolesa pod 25 mm, za druge postaje pa samo za sumljiva kolesa. Vozovni pregledniki, ki služijo 25 do 30 let, dobro vedo, kaj je potrebno v njihovi stroki in službi; dobro poznajo svoje vozove, ki jih vidijo vsak dan. Zato so pa kazni, kakor jo je moral plačati A. P. nesramne. Vrhutega je bil A. P. v času, ko je izšel ta službeni list, na bolniškem dopustu. Toliko za danes, mogoče se še povrnemo. Vam pa voz. pregledniki zakličemo: »Organizirajte se, da se odpravijo takšne razmere. Personalne komisije ni, delavskega odbora ni, zato se tudi ne morete braniti! Odprite oči!«

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Naivečia izbira
različnih pletenin,
majic, nogavic
pri trdkih in rokavic
A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg št. 10.

OTVORITEV

stare gostilne pri „BELEM KRANJCU“, Ljubljana,
Sv. Florijana ulica 4.

Naznanjam, da se je zopet otvorila vsled renoviranja hiše ustavljena
stara gostilna pri „BELEM KRANJCU“

ki se bo sedaj vodila po vzorcu mojih bivših in daleč na okrog znanih in renoveriranih dunajskih restavracij. Poskrbel sem, da se bodo točila najboljše izrečno samo domača vina in to po najnižjih cenah, kakor tudi za dobro in ceneno kuhinjo. V hiši so popolnoma v najmodernejšem štilu napravljena prenočišča z največjo snago in točno postrežbo. Hlevi za konje se otvorijo po vsesokolskem zletu.
Za obilen poset se priporoča

A. Kajfež.

Dva gatrista in dva circularista

prvovrstne moči išče za takojšnji nastop

d. d. „Croatia“ v Ljubljani,
Gospodsvetska cesta 2.

Več zidarjev,

tudi za večja akordna dela,
sprejme stavbeno podjetje

Dr. Ing. Kasal
v Ljubljani.

Pozor delavci Celja in okolice!

Priporočamo novo otvoreno

brivnico M. Bukovčan

Celje, Kralja Petra cesta 27,
kjer je najboljša postrežba.

**Perfektne
prirezovalce
(Zuschneider)**

in

štepance

iščemo za svojo tovarno čevljev
v Karlovcu. Ponudbe na:

And. Jakil,
tovarna kož in čevljev d. d.,
Karlovec.

Modele čevljev

v celih serijah iz lepenke, po
modernih kopitnih oblikah ali
amerikanskih oblikah izrezane,
dobavlja za tovarne obuval in
čevljarje. Apartne, elegantne
oblike. Velikanska izbira novitet
za vsako sezijo.

Zgornje dele

izdelujem iz materiala dopo-
slanega mi od naročnika, prvo-
vrstno, hitro in po ceni. Po-
sebna delazmožnost v monti-
ranju zgornjih delov za

tovarne obuval.

Nakup, reparatura in prodaja
čevljarjskih strojev.

Zahtevajte prospekte od
Ralph F. Richter,
Subotica VI.

Poučevanje

v vseh strokah, moderne, meha-
nične izdelave obuval. Zahte-
vajte prospekt.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja

iz slovenskih premogovnikov
velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo vporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava

Ia čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo
vporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15-II.

Slavenska banka d. d.

prele „Jugoslovanska Union - banka“

podružnica v Ljubljani, Zagreb, Beograd,
Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona,
Kranj, Maribor, Monšotor (Baranja), Murska Sobota, Osijek,
Rogaška Slatina, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Škofja
Loka, Velikovec, Vršac.

Agencija: Buenos-Ayres (Argentina).

Afilijacije:

Budapest: Balkan bank r. t.

Split: Jugoslavenska industrijska banka.

Wien: Bankhaus Milan Robert Alexander.

== Delniška glavnica in rezerva ==
ca. K 200,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.